

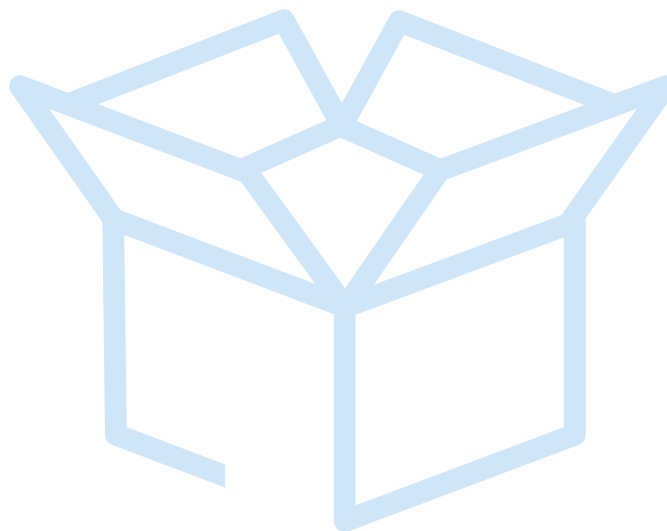

Branchepplan Verpakkingen Elektronica

Hoe in de keten verpakkingen
verminderd, verduurzaamd en
hoogwaardig hergebruikt worden.

Definitielijst

(Consumenten)elektronica	Producten in de consumenten- en zakelijke markt waar elektronische componenten inzitten
EPS	Expanded Polystyrene, ook bekend als piepschuim of tempex.
FSC	Forest Stewardship Council: de internationale organisatie die zich inzet voor het behoud van bossen en verantwoord bosbeheer wereldwijd.
Loze ruimte	We hanteren de definitie van de PPWR “het verschil tussen het totale volume van de verzamelverpakking, verzendverpakking of verpakking voor elektronische handel enerzijds en het volume van de verkoopverpakkingen daarin anderzijds”. Opvulmaterialen zoals EPS en papiersnippers worden ook gezien als loze ruimte.
NPCE	Nationaal Programma Circulaire Economie: Het overheidsprogramma met onder andere maatregelen om de transitie naar een circulaire economie te versnellen.
PEFC	Programme for the Endorsement of Forest Certification, een onafhankelijk keurmerk voor duurzaam bosbeheer.
PPWR	Packaging and Packaging Waste Regulation (in het Nederlands: Verordening voor Verpakkingen en Verpakkingsafval).
Productverpakking	De individuele verpakking om een producteenheid.
Transportverpakking	Een aantal productverpakkingen in gezamenlijke verpakking en op logistiek hulpmiddelen (denk aan omdozen, pallets en ladingdragers).
Verpakking	Alle producten welke gebruikt kunnen worden voor het insluiten, beschermen, verladen, afleveren of aanbieden van andere producten.

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	4
1. Woord vooraf	7
2. Beschrijving van de branche	8
2.1 Schets van de branche	8
2.2 Type verpakkingen	11
2.3 Aansluiten bij Nederlandse ambitie en wet- en regelgeving	13
3. Van ambitie naar strategie	14
3.1 Onze ambitie	14
3.2 Verduurzamingsstrategie	14
4. Doelstellingen	16
4.1 Afbakening	16
4.2 Doelstellingen voor 2030	17
5. Aanpak	18
5.1 Bijsturen doelen	18
5.2 Jaarlijks actieplan	18
6. Rollen en afspraken ondertekenaars	20
6.1 Rollen	20
6.2 Afspraken	20
7. Governance	21
7.1 Governancestructuur	21
7.2 Rol Techniek Nederland	21
8. Monitoring	22
8.1 Methodiek	22
8.2 Rapportagemomenten	22
8.3 Bijeenkomsten	22

Managementsamenvatting

Dit brancheplan is opgesteld met en voor de (consumenten) elektronicabranche en gericht op het verduurzamen van de verpakkingen in de branche. De ambitie is dat we toewerken naar een circulaire economie, waarbij wij het gebruik van primaire grondstoffen van verpakkingen en het verpakkingsafval in onze keten minimaliseren. Hiermee werken wij aan het verminderen van de milieu-impact van de elektronicabranche en dragen we bij aan de circulaire ambities van de Rijksoverheid om 50% minder primaire grondstoffen te gebruiken in 2030.

Om dit te bereiken passen wij drie verduurzamingsstrategieën toe: verminderen, verduurzamen en hoogwaardig hergebruiken. De strategieën zijn gekoppeld aan de meest voorkomende verpakkingsmaterialen in de elektronicabranche om zo te komen tot de volgende doelstellingen voor 2030:

Doelstellingen voor 2030

Kennisdeling en samenwerking: We bevorderen de samenwerking en kennisdeling tussen deelnemers door evenementen te faciliteren zoals een jaarlijkse bijeenkomst, kennissessies en werkgroepen op specifieke onderwerpen.

Verminderen en voorkomen:

1. Maximaal 40% lege ruimte in transportverpakkingen.
2. Maximaal 50% lege ruimte in productverpakkingen.
3. 30% minder gebruik van plastic en karton ten opzichte van 2025.

Verduurzamen:

1. Plastic verpakkingen bestaan uit 50% gerecycled plastic.
2. Al het nieuwe karton bevat een FSC/PEFC-label.
3. 80% van de kartonnen verpakkingen bestaat uit ten minste 80% gerecycled materiaal.
4. Plastic en karton verpakkingen zijn 100% recyclebaar.
5. Tape en etiketten op (transport)verpakkingen zijn waar mogelijk vervangen door een duurzaam alternatief.

Hoogwaardig hergebruik:

1. 40% van de gebruikte transportverpakkingen tussen verschillende partijen in de keten wordt hoogwaardig hergebruikt.
2. 100% van de verpakkingsmaterialen van papier, karton en plastic worden ingezameld voor hergebruik of recycling.
3. EPS blijft niet achter bij de consument en wordt in een gesloten kringloop verwerkt.

Samenwerking tussen alle schakels in de keten is essentieel: van verpakkingsleverancier, distributeur en fabrikant tot retailer, eindgebruiker en afvalinzamelaar. Door gezamenlijke inspanning is een grotere slagkracht mogelijk. Deze slagkracht is nodig om in korte tijd grote stappen te kunnen maken.

Om richting en structuur te geven aan het bereiken van de doelstellingen voor 2030 stellen wij jaarlijks een actieplan op waar deelnemende partijen (gezamenlijk) bijdrage aan kunnen leveren. Daarnaast worden er bijeenkomsten georganiseerd om met elkaar in contact te komen en ervaring uit te wisselen. De acties in het actieplan zijn gericht op het opdoen van nieuwe kennis, het breed uitrollen van best-practices en het uitvoeren van sprints om te komen tot duurzame oplossingen voor onze branche. De sprints worden uitgevoerd door deelnemende partijen met elkaar of met andere partijen uit de keten. De resultaten van een sprint delen we met de andere deelnemende bedrijven en de rest van de keten.

Binnen dit brancheplan maken wij onderscheid tussen twee typen ondertekenaars:

1. **De 'deelnemende partijen'**: zij committeren zich aan het vertalen van de doelstellingen naar de eigen organisatie, hebben een inspanningsverplichting en nemen deel aan de jaarlijkse monitoring door het invullen van een enquête en aanleveren van benodigde informatie daarvoor.
2. **De 'ondersteunende partijen'**: zij leveren een bijdrage door bijvoorbeeld het inbrengen van kennis en een kritische blik.

Naast ondertekende partijen gaan we op zoek naar samenwerkingen met onderwijsinstellingen voor verder onderzoek in het kader van de drie verduurzamingsstrategieën.

Een externe onafhankelijke partij zal de voortgang op de doelstellingen jaarlijks monitoren. Deze partij zal door een enquête bij deelnemende bedrijven informatie uitvragen over onder andere de hoeveelheden verpakking (in kg), het opnemen van de doelstellingen in de bedrijfsstrategie en de geleverde inspanning. Deze partij zal hier jaarlijks verslag over uitbrengen op een geaggregeerd niveau.

Dit plan is een initiatief van diverse koplopers uit de elektronicabranche, van fabrikant en groothandel tot retailer. Techniek Nederland en de stuurgroep vervullen hierin een coördinerende en faciliterende rol.

De volgende partijen zijn actief betrokken geweest bij het opstellen van het brancheplan:

Stuurgroep:

Piet Steenis
Sustainability &
Service manager

Danny Murkens
Manager Business Development

Matthew Brouwer
Engineering Consultant

Rianne van de Ven
KAM Coördinator

Martin Hof
Branchemanager
Consumenten-elektronica

2BHonest
Ondersteuning bij opstarten
Brancheplan

Jaap de Lorijn
Mede-eigenaar

Debbie Mous
Projectleider Brancheplan Verpakkingen

Naast stuurgroepleden zijn er ook verschillende ketenpartners betrokken geweest bij het opstellen en uitvoeren van het Brancheplan Verpakkingen Elektronica. Voor een overzicht van alle ondertekenende partijen zie www.technieknederland.nl/extra/brancheplan-verpakkingen-elektronica/.

1. Woord vooraf

Met meer dan 13.000 medewerkers en ruim 1.300 fysieke winkels met een webshop is de elektrotechnische detailhandel een sector van formaat. Jaarlijks realiseert de elektronica-retail een omzet van meer dan 10 miljard euro. Economisch belang brengt ook verantwoordelijkheid met zich mee. Verantwoordelijkheid voor de leefomgeving van toekomstige generaties en voor het duurzaam omgaan met grondstoffen. Dat we die verantwoordelijkheid serieus nemen, laten we zien met het **Brancheplan Verpakkingen Elektronica 2025-2030**.

De verduurzaming van de elektrotechnische detailhandel is in volle gang. Steeds meer bedrijven zetten in op reparatie, refurbishment en levensduurverlenging van producten. Verpakkingen spelen in die circulaire ambities een grote rol. Van productie en distributie tot verkoop en service: verpakkingen vormen een constante factor in de keten. Ze hebben onmiskenbaar een functie, voor bescherming, logistiek en presentatie, maar ze veroorzaken ook een aanzienlijke milieu-impact.

Het **Brancheplan Verpakkingen Elektronica 2025-2030** laat zien dat we als sector in staat zijn om een nieuwe weg in te slaan. Samen werken we aan vermindering van verpakkingsmateriaal, verduurzaming van gebruikte materialen en stimulering van hergebruik. Daarmee sluiten we aan bij de nationale ambitie: een halvering van het gebruik van primaire grondstoffen in 2030 en een volledig circulaire economie in 2050.

Het Brancheplan staat niet op zichzelf. We bouwen verder op het succesvolle Brancheplan Verpakkingen Installatie. Bij de opzet en uitvoering van het plan betrekken we álle schakels in de keten: van fabrikanten en verpakkingsleveranciers tot distributeurs, retailers en refurbishers. Samen creëren we draagvlak, versnellen we innovatie en zorgen we voor concrete oplossingen die in de praktijk het verschil maken.

Een speciale vermelding verdienen de voorlopers in de sector die met lef en visie het Brancheplan op gang hebben gebracht. Zij zijn het levende bewijs dat samenwerking loont. Maar we zijn er nog niet. Juist nu is het essentieel dat meer bedrijven hun verantwoordelijkheid nemen en zich aansluiten. Alleen door gezamenlijke inzet kunnen we de keten echt in beweging brengen en de structurele omslag naar circulariteit realiseren.

Techniek Nederland heeft de schouders gezet onder het **Brancheplan Verpakkingen Elektronica 2025-2030**. Wij kennen als geen ander de kracht van een ketenaanpak en geloven in de waarde van een toekomstbestendige sector. Ik nodig daarom zoveel mogelijk partijen uit om mee te doen. Want alleen sámen maken we de elektrotechnische detailhandel toekomstbestendig én circulair.

Doekle Terpstra
Voorzitter Techniek Nederland

2. Beschrijving van de branche

2.1 Schets van de branche

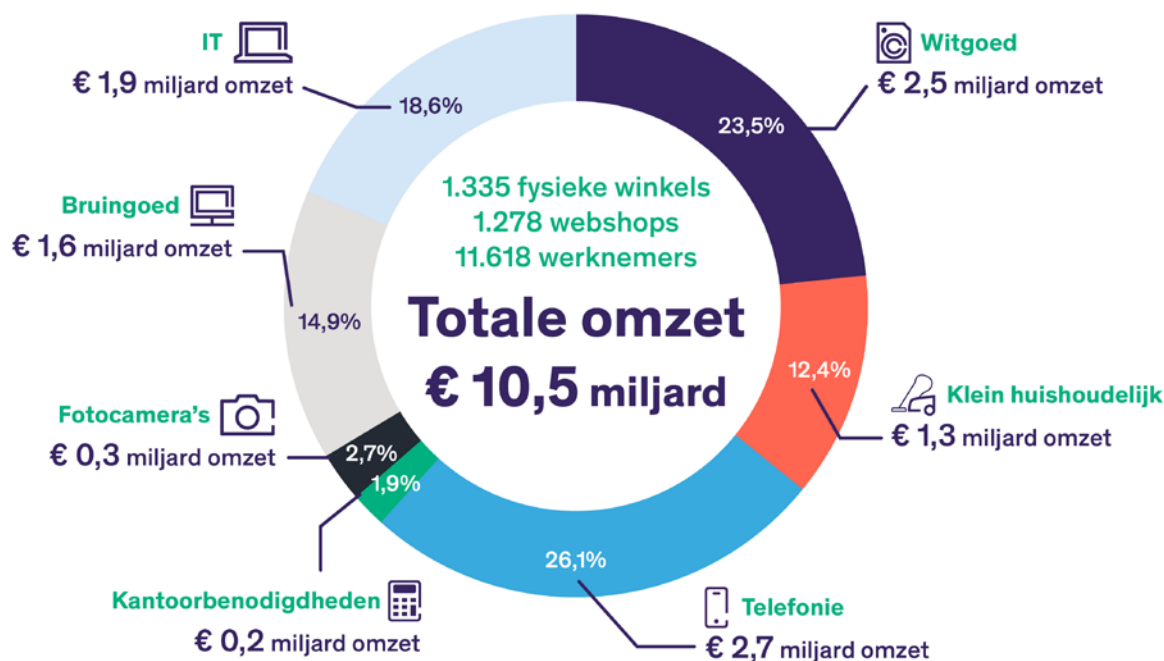
De elektronicamarkt vormt een breed en dynamisch ecosysteem. De sector omvat retailers, gespecialiseerde reparatiebedrijven, serviceorganisaties, refurbished-aanbieders en leveranciers van (consumenten)elektronica(onderdelen). Binnen deze keten staan innovatie, circulaire economie en duurzaamheid steeds centraler.

De ETD-sector is een cruciale schakel tussen producenten en consumenten. In Nederland zijn er circa 1335 fysieke winkels, 1278 webshops en 11618 medewerkers actief in de verkoop van (consumenten)elektronica, variërend van witgoed en IT-apparatuur tot mobiele telefoons en huishoudelijke apparaten. Dit marktsegment is goed voor een jaarlijkse omzet van €10,5 miljard (2024).

Daarnaast speelt de sector een steeds belangrijkere rol in de verduurzaming van (consumenten)elektronica. Door toegenomen regelgeving en veranderende consumententrends groeit de vraag naar reparatie- en refurbishingdiensten, die bijdragen aan het verlengen van de levensduur van producten en het verminderen van elektronisch afval.

‘We werken continu aan het verbeteren van onze verpakkingen en staan open voor feedback. De doelstellingen van het Brancheplan Verpakkingen sluiten daar goed bij aan.’

Marcel van der Loos, Head of Supply Chain, BSH huishoudapparaten

Figuur 1. Omzetcijfers Elektrotechnische detailhandel 2024. (Bron: Techniek Nederland)

Uitdagingen binnen de branche

Hoge importafhankelijkheid: Een groot deel van de (consumenten)elektronica wordt buiten Europa geproduceerd, wat de invloed op verpakkingsmateriaal bemoeilijkt. Toch zien wij manieren om wel bij te dragen aan de verduurzaming van verpakkingen.

Verpakkingsproblematiek: De sector kampt met een aanzienlijke hoeveelheid verpakkingsmateriaal in de keten, van productie tot verkoop en service.

Circulaire transitie: De implementatie van circulaire strategieën zoals hergebruik van verpakkingen en vermindering is noodzakelijk om afvalstromen te verminderen en bij te dragen aan de circulaire transitie van de branche.

Wettelijke kaders: Europese en nationale regelgeving, zoals de PPWR (Packaging and Packaging Waste Regulation), vereisen structurele aanpassingen in de manier waarop verpakkingen worden gebruikt en verwerkt. Daarnaast gelden er wettelijke verplichting voor producenten op basis van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV). Deze verplichting houdt in dat producenten verantwoordelijk zijn voor de inzameling en verwerking van materialen zoals UPS-systemen. Fabrikanten zijn verplicht om de kosten die retailers maken om hen hierbij te ondersteunen, te vergoeden.

De verduurzaming van de (consumenten)elektronicabranche vraagt om gezamenlijke inspanningen in de hele keten. Van de fabrikanten tot de groothandels, eindgebruikers en inzamelaars van afval: elke schakel heeft een rol. Eén van die gezamenlijke uitdagingen zijn de verpakkingen die op verschillende plekken in de keten worden toegevoegd.

Schakels in de keten en de mate van invloed op verpakkingen

	1. Fabrikant: zet producten met verpakkingen in de markt en heeft invloed op de productverpakking en transportverpakking naar de volgende schakel.
	2. Distributeur/ logistiek: Heeft invloed op de transportverpakking en de optimalisatie van logistiek (en hiermee vermindering van verpakkingen)
	3. Verpakkingsleverancier: Kan kennis delen over duurzame alternatieven voor haar klanten en dient als kennispartner voor ons brancheplan
	4. Retail: Heeft invloed op de afvalstroom bij eigen locaties
	5. Repareur: Heeft invloed op de retourverpakkingen van producten
	6. Afvalinzamelaar: Kan kennis delen over hoogwaardig hergebruik en dient als kennispartner voor ons brancheplan
	7. Consument: Heeft weinig invloed in keten maar dient wel geïnformeerd te worden over het juist inzamelen van productverpakkingen. ¹

Figuur 2. Geeft de diverse schakels en daarbij behorende verpakkingen en verpakkingsafvalstromen weer.

¹ Consumenten hebben veel invloed in wat er gebeurt met een verpakking aan het einde van de levensduur. Door juist te scheiden kan een verpakking hoogwaardig worden hergebruikt. Hier liggen nog veel kansen maar dit is buiten scope van het huidige brancheplan verpakkingen.

‘Wij zetten ons in om de keten stap voor stap te bewegen naar duurzame alternatieven voor elke verpakking. Daarom leveren wij als kennispartner graag een bijdrage aan het brancheplan.’

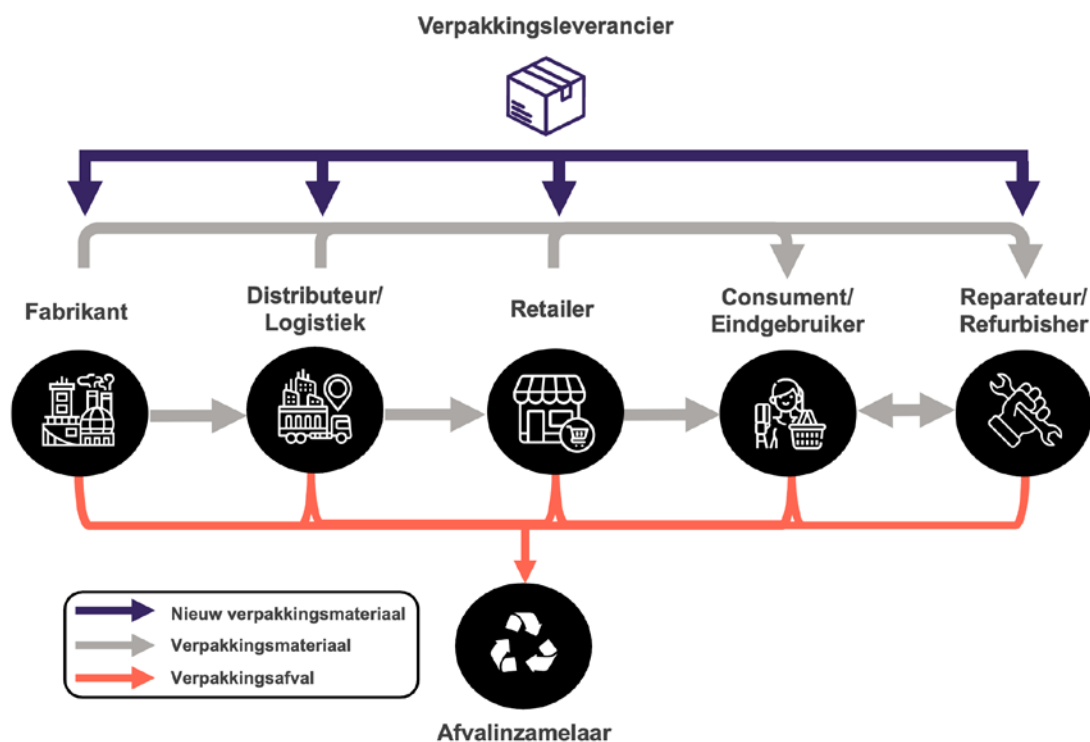
Peter Nieuwland, Moonen Packaging

Waarom verpakkingen?

Dit is een zichtbare, grote stroom in onze keten, waarbij de inventarisatie-uitvraag laat zien dat verandering alleen mogelijk is door samenwerking. Daarnaast zien we dat op nationaal en Europees niveau steeds strengere eisen gesteld worden aan het verminderen van verpakkingsafval, het verlagen van de milieu-impact en het verhogen van hoogwaardig hergebruik en recycling van verpakkingen. Als branche willen we krachten bundelen om met elkaar te voldoen aan de wet- en regelgeving en waar mogelijk een leiderschapsrol te pakken.

Hoe ziet de keten er uit?

Verpakkingen komen via diverse schakels de keten binnen en verlaten deze via particuliere of gemeentelijke afvalinzamelaars. We hebben een eerste inventarisatie gedaan van de invloed die elke schakel in de keten heeft op het verminderen en verduurzamen van verpakkingen. Deze zijn geordend van hoge impact naar lage impact in het figuur hieronder. Waar de meeste impact valt te maken is gebaseerd op het volume en de kansen. Elke rol in de keten heeft een specifieke impact en daaruit voortkomend verwachte rol in het brancheplan:

Figuur 3. Verpakkings- en afvalstromen in de keten van (consumenten) elektronica.

Hoe pakken we dat aan?

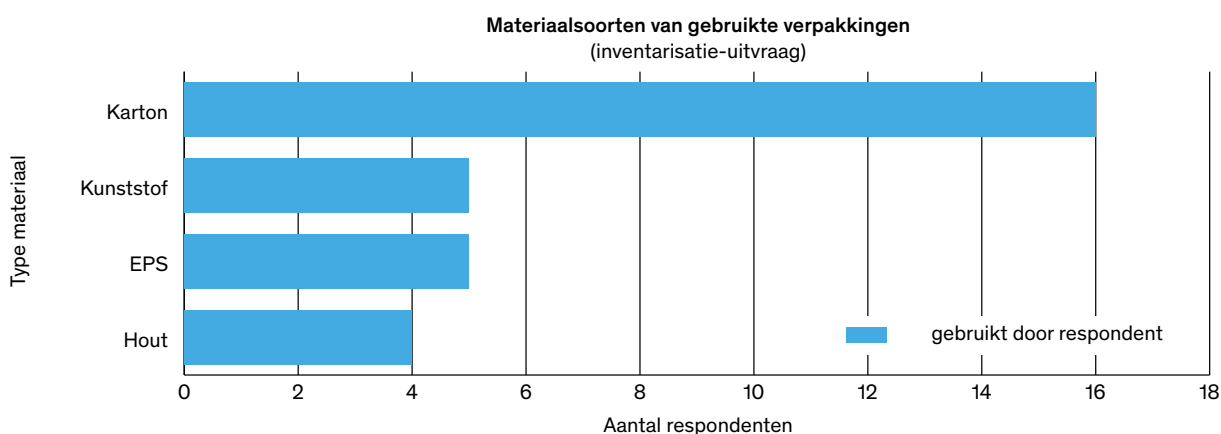
Om in de keten verpakkingen terug te dringen is samenwerking en kennisdeling tussen alle schakels noodzakelijk. De resultaten van de inventarisatie-uitvraag uitgevoerd in Q4 2024-Q1 2025 laten zien dat er al wordt samengewerkt tussen ketenpartners. Dit willen we nog meer aanmoedigen en ondersteunen, en is dan ook het fundament van het brancheplan. Daarnaast zetten we in op drie verduurzamingsstrategieën; verminderen, verduurzamen en hoogwaardig hergebruik (zie hoofdstuk 3).

‘Vogel’s heeft al een aantal jaar een eigen verpakkingvisie met belangrijke punten die ook in het Brancheplan terugkomen, zoals verpakkingen minimaliseren en piepschuim uitfaseren. We wisselen graag kennis en ervaring uit met de branche door deel te nemen.’

Lian Moerenhout-Broekhuijsen, Vogel’s Products

2.2 Type verpakkingen

Aan de start van dit brancheplan hebben we een inventarisatie-uitvraag uitgevoerd onder verschillende leden in de (consumenten)elektronica van Techniek Nederland. Hieruit is gebleken dat de meeste type verpakkingsmaterialen die worden gebruikt, zijn: karton, hout en kunststof (waaronder EPS). We zien deze materialen onder andere terug in transportverpakkingen (pallets en omdozen en straps etc.), productverpakkingen, beschermingsmaterialen, wikkelfolies en stickers/etiketten.

Figuur 4. Materiaalsoorten van gebruikte verpakkingen.

Hoe duurzaam is een verpakking?

Binnen het brancheplan willen we inzetten op het verduurzamen van verpakkingen. Wat betreft materiaal is het in algemene zin niet eenduidig te zeggen of het ene verpakkingsmateriaal 'duurzamer' is dan het andere. Er gelden hierin namelijk verschillende criteria van een verpakking die je keuze beïnvloeden. Namelijk; vorm, gewicht, mogelijkheden tot hergebruik en recycling etc. In de regel is het voorkomen van verpakkingen altijd de duurzaamste optie. Wanneer dat geen optie is omdat dit leidt tot schade aan het product, zoeken we naar het meest duurzame alternatief en tot slot zorgen we voor een goede recycling voor de resterende stroom. Daarom zetten wij in op de drietrapsstrategie van verminderen, verduurzamen en hoogwaardig hergebruik. En ook in die volgorde (zie hoofdstuk 3).

Waarom aandacht voor EPS?

We gebruiken veel EPS in onze branche. EPS is een uitstekend product met diverse voordelen, zoals het lichte gewicht, sterke schokabsorptie, veelzijdigheid en de gunstige prijs. Dit maakt het een geschikte verpakkingsoplossing voor veel toepassingen en biedt bescherming aan producten.

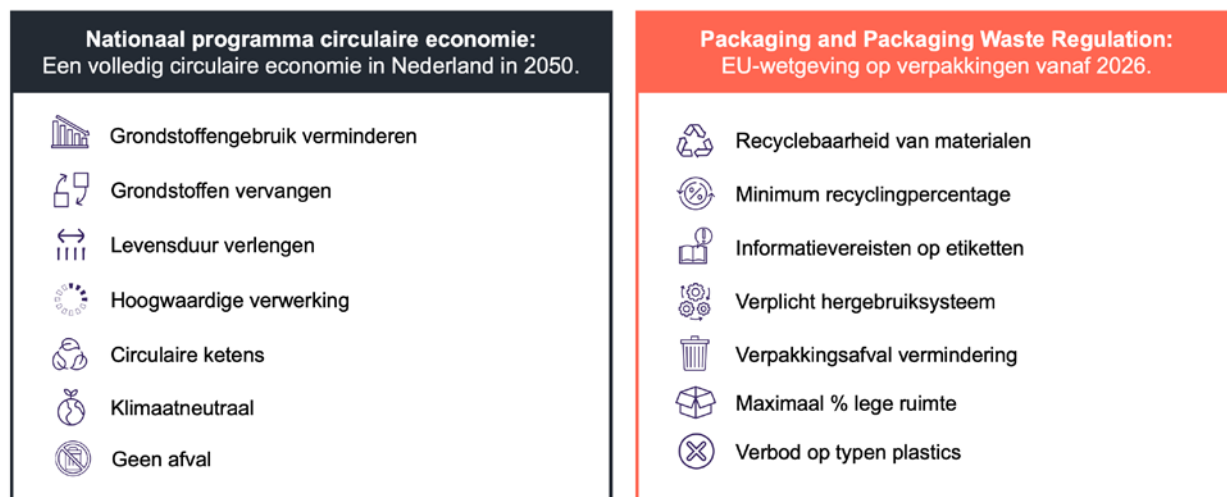
Wanneer EPS binnen een gesloten kringloop wordt verwerkt, kan het goed worden gerecycled en opnieuw worden toegepast. Toch zijn er ook nadelen verbonden aan dit materiaal. Een nadeel is dat EPS, eenmaal in het milieu, moeilijk afbreekt en daardoor bijdraagt aan milieuvervuiling. Daarnaast is het in het huidige systeem minder eenvoudig om EPS in productverpakkingen gesloten in te zamelen. Consumenten beschikken naast de papier- en PMD-bak niet over een aparte 'EPS'-bak en moeten hiervoor meestal naar de milieustraat.

Om deze reden vraagt het brancheplan aandacht voor EPS en zal er verder onderzocht worden welke duurzame oplossingen nodig en mogelijk zijn.

Het Brancheplan Verpakkingen zet zich actief in om het bewustzijn bij consumenten te vergroten dat EPS-verpakkingen op de milieustraat kunnen worden ingeleverd, zodat deze op correcte wijze worden verwerkt en gerecycled tot nieuwe, hoogwaardige toepassingen.

2.3 Aansluiten bij Nederlandse ambitie en wet- en regelgeving

Zowel op nationaal als Europees niveau worden steeds strengere eisen gesteld aan het verminderen van verpakkingsafval, het verlagen van de milieu-impact en het verhogen van hoogwaardig hergebruik en recycling van verpakkingen. Dit heeft directe gevolgen voor onze branche. De Nederlandse overheid streeft ernaar om in 2050 een volledig circulaire economie te realiseren. Om dit te bereiken wordt er diverse wet- en regelgeving opgesteld waaraan organisaties moeten voldoen. En volgens de nieuwe Europese PPWR1 moet in 2030 alle verpakkingen recyclebaar zijn en mag er in maximaal 50% lege ruimte in een verpakking zitten. Daarnaast geldt in deze sector de UPV (Uitgebreide producenten verantwoordelijkheid) die maakt dat bedrijven aangifte moeten doen over de verpakkingen die zij op de markt brengen.

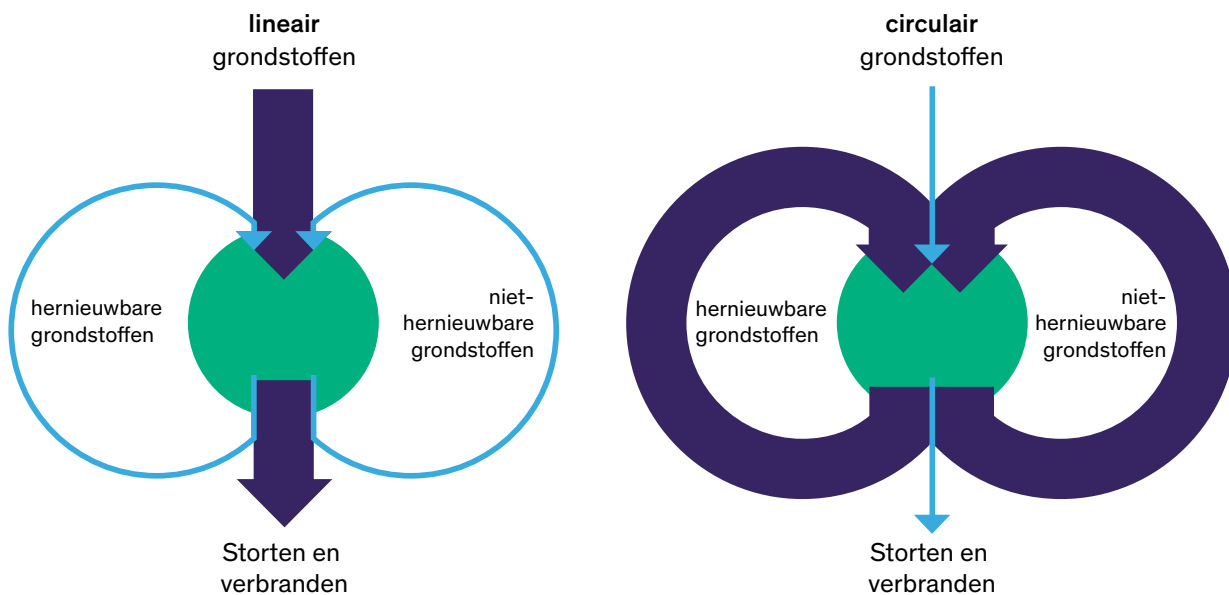
Figuur 5. Overzicht onderwerpen wet- en regelgeving.

In figuur 5 staan de belangrijkste onderwerpen rondom verpakkingen zoals bekend op het moment van schrijven. Als brancheplan sluiten wij aan bij de wet- en regelgeving en gaan op sommige punten verder dan dit. Omdat we vinden dat we als branche meer kunnen of meer willen doen dan wat de wetgever eist. Dit is bijvoorbeeld zo bij (gerecycled materiaal in plastic, maximale lege ruimte en recyclebaarheid van materiaal).

3. Van ambitie naar strategie

3.1 Onze ambitie

De Nederlandse overheid heeft zich tot doel gesteld om in 2050 een volledig circulaire economie te realiseren, met als tussendoelstelling in 2030 halvering van het gebruik van de hoeveelheid primaire grondstoffen¹. Met dit brancheplan willen we toewerken naar een circulaire economie en bijdragen aan de Rijksdoelstellingen. We gebruiken hierbij hetzelfde uitgangspunt als het Brancheplan Verpakkingen van de installatiebranche. Dit houdt in dat er zo min mogelijk primaire grondstoffen aan de keten worden toegevoegd en dat de waarde hiervan zo lang mogelijk behouden blijft door de materialen en producten te hergebruiken. In de circulaire economie staat het voorkomen van afval centraal door het sluiten van kringlopen, in tegenstelling tot de lineaire economie die een grote afvalberg tot gevolg heeft. Een circulaire economie heeft daarom minder grondstofverbruik, minder afval en een lagere milieu-impact (zie figuur 6).

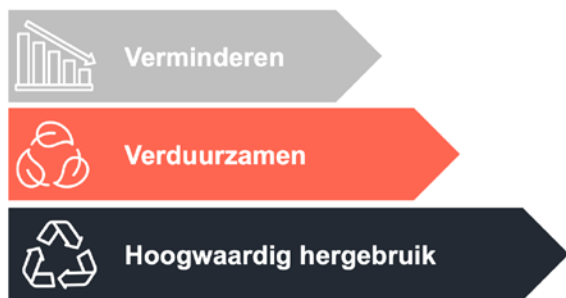
Figuur 6. Verschil in primair grondstofverbruik en hergebruik in een lineaire en circulaire economie. (Auteur: PBL 2016)

3.2 Verduurzamingsstrategie

Met dit brancheplan richten we ons op het verduurzamen van de verpakkingen in de (consumenten)elektronica volgens de verduurzamingsstrategieën verminderen, verduurzamen en hoogwaardig hergebruik. Deze strategie is gebaseerd op de R-ladder², een bekende tool in de circulaire economie. Deze ladder bevat verschillende strategieën om te verduurzamen die in de Engelse taal allemaal met een 'R' beginnen, zoals reduce en reuse. Voor het verduurzamen van verpakkingen zijn diverse strategieën op de R-ladder teruggebracht naar drie stappen, waarbij elke stap een eigen verduurzamingsstrategie kent.

¹ Lees meer over het Nationaal Plan Circulaire Economie (NPCE) via tnl.nu/NPCE

² www.rvo.nl/onderwerpen/r-ladder

Figuur 7. Verduurzamingsstrategie van Brancheplan Verpakkingen Elektronica is in lijn met de R-ladder.

Bij de eerste stap staat het verminderen van verpakkingen centraal. Dit betekent dat het nut en de noodzaak van het toevoegen van een verpakking kritisch afgewogen wordt. Wanneer er wordt besloten om een verpakking te gebruiken, moet deze verpakking zo duurzaam mogelijk gemaakt worden (stap 2). Als de verpakkingen eenmaal is toegepast is het zaak deze zo lang mogelijk in de kringloop te houden door hoogwaardig te hergebruiken (stap 3).

1. Voorkomen en verminderen van verpakkingen

Bij het verpakken van producten wordt kritisch gekeken of verpakken echt noodzakelijk is (voorkomen) en indien dit het geval is, hoe het zo efficiënt mogelijk kan (verminderen). Bij het zo efficiënt mogelijk verpakken wordt bijvoorbeeld gekeken naar het consolideren van producten, zodat minder verpakkingsmateriaal nodig is. Of het reduceren van het verpakkingsgewicht door een dunner materiaal toe te passen. Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn de bescherming van het product en veiligheid voor zowel product als koper.

2. Verduurzamen van verpakkingen

Verduurzamen van verpakkingen betekent dat er zoveel als mogelijk gebruik gemaakt wordt van duurzame materialen en grondstoffen. Fossiele, kritieke en niet-duurzaam geproduceerde grondstoffen worden vervangen door duurzaam geproduceerde, hernieuwbare of gerecyclede materialen. Bij het verduurzamen moet ook rekening gehouden worden met de mate waarin een verpakking na gebruik hoogwaardig kan worden hergebruikt of gerecycled. Dit wordt ook wel 'design voor recycling' genoemd. Denk hierbij aan het gebruik van monostromen: bijvoorbeeld alleen karton, zonder bedrukkingen en/of stickers.

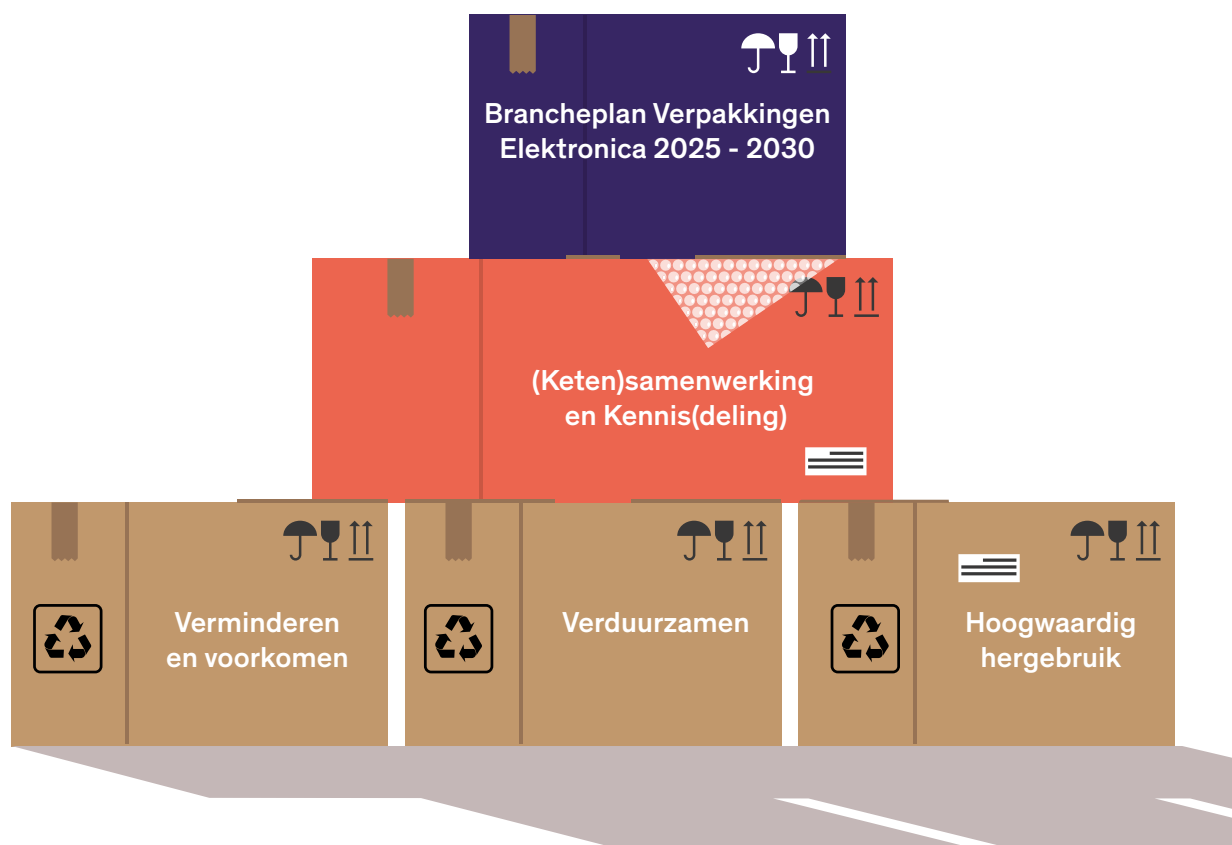
3. Hoogwaardig hergebruik van verpakkingen

Wanneer een verpakking gebruikt is, wordt in de eerste plaats gekeken of deze kan worden hergebruikt op een zo hoogwaardig mogelijke manier. In het meest gunstige geval kan een verpakking in zijn geheel opnieuw gebruikt worden. Pas wanneer hergebruik in verschillende toepassingen niet mogelijk is, wordt gekeken naar recycling. Een belangrijk verschil is dat bij hergebruik de verpakking opnieuw gebruikt wordt, terwijl bij recycling het verpakkingsmateriaal via een afvalinzamelaar wordt omgevormd tot een nieuw product of verpakking. Een belangrijke voorwaarde voor hoogwaardige recycling is goed afvalscheiding bij de bron, denk hierbij aan de retailer of eindgebruiker. Het betekent ook faciliteren van de retourlogistiek naar een verwerker in het geval van EPS zodat er een zuivere, gesloten kringloop ontstaat.

Deze drie strategieën dragen bij aan het verminderen van het primaire grondstoffengebruik en een circulaire economie. Het verminderen van verpakkingen draagt direct bij aan het terugdringen van het primaire grondstoffengebruik door het voorkomen ervan. Het verduurzamen zorgt voor een meer toekomstbestendige economie, waarbij uitputting wordt voorkomen en we minder afhankelijk zijn van fossiele bronnen. Hergebruik zorgt ervoor dat de toegepaste materialen en grondstoffen zolang mogelijk hun waarde behouden en kringlopen worden gesloten. Deze efficiencyslag kan leiden tot afnamen van de grondstoffenbehoefte in bestaande ketens.

4. Doelstellingen

(Keten)samenwerking en kennisdeling vormen de basis van het Brancheplan Verpakkingen Elektronica. Want alleen door samen te werken kunnen we stappen zetten. Dit in combinatie met de drie verduurzamingsstrategieën hiervoor beschreven vormen de kern van het brancheplan verpakkingen en de kapstok waaraan we doelstellingen opstellen.

Figuur 8. Focusgebieden Brancheplan Verpakkingen Elektronica.

De doelstellingen zijn in samenwerking met en voor de diverse schakels in de keten opgesteld. Het jaar 2025 geldt als basisjaar voor de doelstellingen. Voor dit eerste jaar wordt er nog een nulmeting uitgevoerd tijdens de start van het brancheplan. Een verdere toelichting hierover staat beschreven in hoofdstuk 8.

4.1 Afbakening

Zoals in hoofdstuk 2 is beschreven komen in de (consumenten)elektronica verschillende typen verpakkingen voor. De meeste gebruikte verpakkingsmaterialen in de sector zijn karton, hout, kunststof (waaronder EPS). Daarom richt het Brancheplan Verpakkingen en de doelstellingen hiervan zich op deze soorten verpakkingsmaterialen.

4.2 Doelstellingen voor 2030

In figuur 8 staan de doelstellingen van het brancheplan. De doelstellingen kunnen na de eerste monitoring nog worden herzien als blijkt dat deze moeilijk te monitoren zijn of niet reëel blijktbaar.

2030 Doelstellingen Brancheplan Verpakkingen ETD		
Kennisdeling en samenwerking: We bevorderen de samenwerking en kennisdeling tussen deelnemers door evenementen te faciliteren zoals een jaarlijkse bijeenkomst, kennissessies en werkgroepen op specifieke onderwerpen.		
Verminderen en voorkomen	Verduurzamen	Hoogwaardig hergebruik
1. Maximaal 40% lege ruimte in transportverpakkingen*. 2. Maximaal 50% lege ruimte in productverpakkingen. 3. 30% minder gebruik van plastic en karton t.o.v. 2025. <i>* Alle opvulmaterialen gelden in de PPWR als lege ruimte. We gaan als branche kijken naar duurzame alternatieven en toepassingen.</i>	1. Plastic verpakkingen bestaan uit 50% gerecycled plastic ¹ . 2. Al het nieuwe karton bevat een FSC/PEFC-label. 3. 80% van de kartonnen verpakkingen bestaat uit ten minste 80% gerecycled materiaal. 4. Plastic en karton verpakkingen zijn 100% recyclebaar. 5. Tape en etiketten op (transport) verpakkingen zijn waar mogelijk vervangen door een duurzaam alternatief.	1. 40% van de gebruikte transportverpakkingen tussen verschillende partijen in de keten wordt hoogwaardig hergebruikt. 2. 100% van de verpakkingsmaterialen van papier, karton en plastic worden ingezameld voor hergebruik of recycling. 3. EPS blijft niet achter bij de consument en wordt in een gesloten kringloop verwerkt.

Figuur 9. Doelstellingen Brancheplan Verpakkingen Elektronica 2025-2030.

¹ Post consumer recycalaat

5. Aanpak

5.1 Bijsturen doelen

De doelstellingen voor 2030 zijn geformuleerd met de huidige kennis en inzichten. Jaarlijks wordt er een actieplan opgesteld dat richting geeft aan de deelnemers over hoe de doelen te realiseren. Jaarlijks zal het Plan-Do-Check-Act proces gevolgd worden om de doelen zo nodig bij te stellen:

Figuur 10. De vier stappen voor het bijsturen van de doelstellingen voor 2030.

5.2 Jaarlijks actieplan

Ieder jaar wordt er een actieplan opgesteld om de deelnemende partijen richting te geven en prioriteiten te bepalen. Het actieplan zal fungeren als het vliegwiel voor het behalen van de doelstellingen van dit brancheplan. Hierbij zetten we in op het behalen van de doelstellingen en het bevorderen van de samenwerking in de keten.

De basis van het actieplan (zie figuur 11) is het breed doorvoeren van quick-wins/best practices (bestaande kennis en inzichten) en daarnaast het organiseren van sprintsessies om tot nieuwe inzichten en resultaten te komen. Bij deze sprints wordt in een reeks van 2-4 werksessies in korte tijd oplossingen gezocht die bijdragen aan de doelstellingen van het brancheplan. Bijvoorbeeld het onderzoeken van alternatieve verpakkingen en testen van deze verpakkingen. De opgedane kennis en voortgang worden aan het einde van een sprint gedeeld met de deelnemers van het Brancheplan Verpakkingen Elektronica via de kanalen van Techniek Nederland en het Brancheplan Verpakkingen Elektronica. Deze resultaten kunnen op verschillende manieren worden opgeschaald tot nieuwe norm in de markt.

Het actieplan voor jaar 1 wordt hieronder weergegeven. Dit is een richtinggevend actieplan voor de stuurgroep van het Brancheplan Verpakkingen Elektronica. De stuurgroep kan na de start van het Brancheplan Verpakkingen Elektronica verder invulling geven aan de acties.

Inspireren	Uitvoeren	Rapporteren
Kennisdeling - Organiseren van 1 fysieke jaar-bijeenkomst. - Faciliteren van contactmomenten voor kennisdeling en inspiratie in de branche (bijv. webinar of online vragen uur).	Uitvoeringssprints Sprintsessies van 3-4 werksessies om gezamenlijk tot een oplossing te komen van een veelvoorkomend probleem. Te beginnen met: - Transportverpakkingen - Opvulmaterialen - Uitgangspunten voor inkoop-afspraken <i>Onderwerp 4 n.t.b.</i>	Nulmeting over 2025 - Selecteren onafhankelijke partij voor monitoring. - Uitvoeren van een nulmeting over 2025 met een onafhankelijke partij. - Herijken doelstellingen op basis van nulmeting.
Communicatie - Faciliteren van online momenten voor potentiële en nieuwe deelnemers om kennis te maken met het brancheplan. - Delen van best practices op onze kanalen en die van Techniek Nederland.		

Figuur 11. Actieplan jaar 1.

6. Rollen en afspraken ondertekenaars

6.1 Rollen

Bij het tekenen van het brancheplan onderscheiden we twee typen rollen:

Deelnemende partijen: Bedrijven die het brancheplan ondertekenen en zich zoveel mogelijk inspannen en committeren aan de afspraken zoals vermeld onder 6.2. De bedrijven vervullen verschillende rollen in de keten van de (consumenten)elektronica; van fabrikant tot refurbisher.

Ondersteunende partijen: Partijen die ondertekenen en een ondersteunende rol vervullen door bijvoorbeeld het inbrengen van kennis van de meest recente ontwikkelingen op bepaalde thema's en het bieden van een kritische blik. Denk hierbij aan verpakkingsexperts en kennisinstellingen. Naast ondertekende partijen gaan we op zoek naar samenwerkingen met onderwijsinstellingen voor verder onderzoek in het kader van de drie verduurzamingsstrategieën.

6.2 Afspraken

De deelnemende partijen van dit brancheplan hebben een inspanningsverplichting voor het behalen van de doelstellingen. Dit houdt in dat zij een actieve bijdragen leveren aan het realiseren van de gestelde doelen voor 2030 en bijbehorende acties. Het behalen van deze resultaten is afhankelijk van de inspanning van alle schakels in de keten. Het is daarom essentieel dat de ondertekenaars een actieve bijdrage leveren aan het behalen van resultaten en hierin samenwerken, want alleen samen komen we verder.

De inspanningsverplichting betekent:

- Doelstellingen uit dit brancheplan waar mogelijk vertalen naar de eigen organisatie, bijvoorbeeld door het op te nemen in het strategisch plan (of een vergelijkbaar document) en dit naar buiten uitdragen.
- Deelname aan jaarlijkse bijeenkomsten.
- Actieve inbreng door bijvoorbeeld het delen van kennis, deelname aan sprints of het (zelfstandig) opzetten van acties met andere partijen binnen de keten voor het behalen van de doelstellingen voor 2030.
- Jaarlijkse deelname aan monitoring door het invullen van een enquête en aanleveren van benodigde informatie daarvoor. De uitvraag wordt toegespitst op de verschillende rollen in de keten/type partijen. Een onafhankelijke partij rapporteert jaarlijks over de geleverde inspanningen en bereikte resultaten (zie hoofdstuk 8).

Er wordt geen jaarlijkse financiële bijdrage gevraagd aan deelnemende partijen. De financiële middelen voor de organisatie, de bijeenkomsten en de jaarlijkse monitoring worden ter beschikking gesteld door Techniek Nederland.

7. Governance

Om structuur te bieden aan de deelnemende partijen voor het behalen van de doelstellingen kent dit brancheplan de onderstaande governancestructuur. Techniek Nederland speelt hierbij een faciliterende rol.

7.1 Governancestructuur

De governance van het brancheplan is als volgt opgebouwd:

Stuurgroep: Vertegenwoordigers van diverse bedrijven met als kartrekker Techniek Nederland. De stuurgroep faciliteert en geeft sturing aan sprints, bijeenkomsten, kennisdeling en neemt beslissingen over bijvoorbeeld het aanscherpen van de ambities.

Sprints: Vertegenwoordigers van verschillende deelnemende bedrijven en organisaties vormen groepen die deelnemen aan sprints rondom specifieke doelstellingen en thema's. Alle deelnemers zijn welkom hieraan bij te dragen. Deze groepen worden per sprint samengesteld op basis waarvan op dat moment de behoefte en de noodzaak ligt.

Ondersteunende partijen: Leveren een bijdrage door het inbrengen van kennis over (recente) ontwikkelingen op bepaalde thema's en/of het inbrengen van een kritische blik wanneer gevraagd.

Onderwijsinstellingen: Samenwerking met hogescholen en universiteiten voor verdiepend- en praktijkonderzoek en kennis over innovaties op het gebied van duurzaam verpakken. Ze zullen ondersteunend zijn aan de acties die de stuurgroep opzet.

7.2 Rol Techniek Nederland

Omdat Techniek Nederland als ondernemersvereniging zelf geen onderdeel is van de keten in de (consumenten)elektronica is hun rol anders dan die van de ondertekenaars. De voornaamste taken van Techniek Nederland zijn:

1. Enthousiasmeren en communiceren

Als branchevereniging zal Techniek Nederland de bedrijven in de sector actief benaderen voor deelname en ondersteuning van dit brancheplan. Dit betreffen zowel de eigen leden als ook alle andere relevante actoren in de keten. Door gerichte communicatie en het positioneren van dit brancheplan hopen we een aanzuigende werking voor bedrijven in de keten te creëren.

2. Secretariaatsvoering en faciliteren

Techniek Nederland zorgt voor het secretariaatswerk dat nodig zal zijn bij het initiëren en continueren van het brancheplan. Daarnaast zal de branchevereniging de bijkomende werkzaamheden faciliteren die voortkomen uit het brancheplan en de jaarlijkse actie-agenda's, zoals het organiseren van bijeenkomsten.

8. Monitoring

Om zicht te krijgen op het uitvoeren van acties en voortgang op doelstellingen door deelnemers aan dit brancheplan worden de resultaten jaarlijks gemonitord. De ondertekenende partijen krijgen de mogelijkheid om inspraak te hebben in het opstellen van een geschikte monitoring voor dit brancheplan. Er wordt een onafhankelijke partij aangewezen die in het eerste kwartaal dat het brancheplan actief is een plan opstelt en deze vervolgens uitvoert in de jaren die volgen.

8.1 Methodiek

Een jaarlijkse monitoring vindt plaats uitgevoerd door een onafhankelijke partij. Tijdens deze monitoring leveren alle deelnemers gegevens aan over onder andere:

- (Indien beschikbaar) informatie over hoeveelheden en aard van toegepaste en/of op de markt gebrachte verpakkingen, geconstateerde kansen en uitdagingen.
- Het vertalen van de doelstellingen uit dit brancheplan naar de eigen organisatie en bijbehorende plan van aanpak, en wijze van uitdragen naar buiten toe.
- Geleverde inspanning met onder andere actieve deelname aan bijeenkomsten en bijvoorbeeld sprints, inbrengen van kennis, ondernomen acties voor het behalen van de doelstellingen etc..
- Invoeren van opgestelde uniforme inkoop- en/of contractvoorwaarden waar van toepassing.

Het ophalen van bovenstaande informatie toetst of alle deelnemers de afgesproken inspanningsverplichting leveren voor de geformuleerde acties zoals beschreven in paragraaf 6.2 en geeft tevens geaggregeerd inzicht in de voortgang op het realiseren van de doelstellingen voor 2030. Naast het opvragen van beschikbare verpakkingsinformatie bij deelnemende partijen zal er ook gebruik worden gemaakt van bestaande informatiebronnen zoals het CBS en Verpact.

Om de precieze methode voor monitoring vast te stellen is verder onderzoek nodig over de wijze waarop de informatie kan worden verkregen/uitgevraagd. Hierbij staan betrouwbaarheid, representativiteit en gemak van het verkrijgen van informatie centraal. Dit zal in samenspraak zijn met de onafhankelijke partij die zal worden aangesteld voor monitoring en de ondertekenende partijen. Techniek Nederland beslist samen met de stuurgroep en de betreffende monitoringspartij in de loop van 2025, op basis van verder onderzoek naar onder andere wensen en mogelijkheden van de deelnemende partijen, welke werkwijze zal worden toegepast. In het eerste jaar van het brancheplan zal de monitoringspartij ook een nulmeting opzetten. De opgehaalde informatie over de verpakkingen zal gebruikt worden als 'basisjaar' om de voortgang op de reductiedoelstellingen te kunnen monitoren. De precieze invulling van de nulmeting zal in de eerste helft van 2025 bepaald worden. Het uitgangspunt hierbij is een nulmeting van de groep (deelnemende partijen) als geheel. Mocht dit nog niet mogelijk zijn dan wordt er een alternatief gezocht.

8.2 Rapportagemomenten

Jaarlijks stelt een onafhankelijke partij aan het begin van het tweede kwartaal een monitoringsrapportage op, op basis van een enquête onder alle deelnemende bedrijven. Dit moment valt samen met de aangifte van producenten en importeurs bij Verpact. Zij doen jaarlijks voor 1 april aangifte (over het totaal aan verpakkingen die zij het voorgaande jaar op de markt brachten). Resultaten worden geaggregeerd openbaar gemaakt op de website van het Brancheplan Verpakkingen Elektronica. Tevens worden de resultaten tijdens de jaarlijkse bijeenkomst gedeeld.

8.3 Bijeenkomsten

Een keer per jaar zal er een bijeenkomst plaatsvinden voor alle deelnemende en ondersteunende partijen. De jaarlijkse bijeenkomst richt zich op het delen van de uitkomsten van de jaarlijkse monitoring en het actieplan voor het komende jaar. Dit is tevens een evaluatiemoment in relatie tot de voortgang van het behalen van gestelde doelstellingen.

Colofon

Opdrachtgever

Techniek Nederland
Korenmolenlaan 4
3447 GG Woerden
T 088 543 26 50
E info@technieknederland.nl
W technieknederland.nl

Contactpersonen

Debbie Mous
Projectleider Brancheplan Verpakkingen Elektronica
debbie.mous@ekiep.nl

Martin Hof
Branchemanager Elektronica
m.hof@technieknederland.nl

Auteur(s)

2BHonest
ElectronicPartner
Dynafix
Ingram
SB Electronics

© Techniek Nederland, Woerden 2025

Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, film, elektronisch, op geluidsband of op welke andere wijze ook en evenmin in een retrieval systeem worden opgeslagen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Techniek Nederland. De inhoud van deze publicatie is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Toch kan het risico van onduidelijkheden of onjuistheden niet geheel worden vermeden. Techniek Nederland sluit iedere aansprakelijkheid uit voor zowel de schade die mocht voortvloeien uit het gebruik van deze gegevens, als schade die zou kunnen ontstaan als gevolg van onvolledigheden, onjuistheden of onvolkomenheden in deze publicatie.

